

ikke forsømte at deeltage i denne Forening; Herved erholdtes strax ved de første Jagttagelser et udmærket Resultat. Det var aftalt, at man skulde gjøre Jagttagelser paa mangfoldige Steder den 5te og 6te November f. A., [men ved en Forandring i Aftalerne skeete kun Jagttagelser i Kjöbenhavn og i Mailand, hvor man forsilde blev underrettet om Forandringen. Men denne tilsyneladende Tidsspilde var et Held. Magnetnaalen viiste sig paa begge Steder ganske urolig; og Forandringerne havde en saa stor Lighed, at de graphiske Fremstillinger deraf lignede hinanden, som to Tegninger af samme Kyst.

Ö. kan ikke noksom rose den Iver, hvormed han i hine aftalte Jagttagelser, som udfordre vedholdende Nærværelse af Jagttagere Dag og Nat, er bleven understøttet, ei blot af Polytechnikerne, men ogsaa af Videnskabsmænd ved Universitetet og af videnskabelige Officierer af begge Etaterne.

Geheimelegationsraad, Prof. *Bröndsted*, R. af D. har forelæst en Afhandling under Titel "*Forsög til en populær Fremstilling af Grækenlands Ejendommeligheder ogsaa med Hensyn paa dette mærkværdige Lands physiske og geographiske Forhold.*" Endskjönt det er vanskeligt at gjøre noget Udtog af denne Afhandling, efterdi Beviserne for de Meninger og Paastande, Forfatteren deri opstiller, for det Meste ligge i Detaillen, vil man dog her forsöge at udhæve dens fornemste Punkter:

Grækenlands vigtigste Provindser baade de europæiske og asiatiske, falde i de fire Bredegrader 37, 38, 39 og 40. De hellenske Stammers Moderlande ere saaledes at ansee for de sydligste Provindser af Europa; thi Forbjergtet Tænaron eller, som Ptolemæus skriver: Tænaron, den sydligste Punkt af Grækenlands europæiske Fastland, og den, lidt sydligere, reen hellenske Ö Kythera (Cerigo), som falde omtrent i Midten af den 37te Bredegrad,

have næsten nøjagtigen samme Brede som det bekiendte Calpe (ved Gibraltar) i Spanien og Siciliens sydligste Spids Forbierget Pachynon; og de hellenske Moderlandes nordligste Grændse den *Cambuniske* Bjergrad, som adskiller dem fra Macedonien, udstrækker sine brede Arme vidt østlig og vestlig over hele den hellenske Halvøe just hvor den 40de Bredegrad ophører og den 41de begynder. Denne Grækenlands *nordligste* Grændse er altsaa lidet sydligere end Madrid; ogsaa falde de nordligste Provindser af det europæiske Grækenland: Thessalien, Epirus og Æn Corcyra under samme Brede som Calabrien i Itatien (det Land som Bruttierne fordom beboede) nemlig i den 40de Bredegrads Udstrækning; ingen betydelig antik By i de vigtigste Hellenske Lande, hverken i Europa eller Asien (thi om Colonierne kan Spørgsmaalet ikke her være) har saa *nordlig* Beliggenhed som det italienske Neapolis. Selv Ilium, Tenedos og Alexandria-Troas ere en god halv Grad sydligere end Pæstum; blot det traciske Byzantion (Constantinopel) er maaske ubetydeligt nordligere end Neapolis i Campanien. De egentlig antik-hellenske Lande i Europa udbrede sig altsaa, i de nævnte 4 Grader, i en Udstrækning fra Norden til Syden af 50 til 60 geographiske Miil. Karystos paa Euboea og Korcyras vestlige Bjerger ere at ansee for de hellenske Moderlandes største Udstrækning fra Østen til Vesten, vel henved 40 geographiske Miil.

Allerede denne de antik-hellenske Landes sydligere Beliggenhed lader formode nogen Forskjellighed i Natur og Producter fra det Land, med hvilket Grækenland baade i den ældre og nyere Tid hyppigst har været sammenlignet, nemlig den deilige hesperiske Halvø *Italia*, hvis skjønneste og, baade i Oldtiden og i vor Tid vigtigste Provindser: Lucanien, Apulien, Campanien, Samnium, Latium, Picenum, Umbrien, Etrurien o. s. v. falde under de 4 nordligere Bredegrader 41, 42, 43 og 44.

Dog langt mærkeligere Forskjellighed, end den, som nogle Graders Forskjel i Sydlighed kunde aarsage, imellem Italien og Grækenland, bevirkes ved andre Beskaffenheder hos begge Landene; af disse anførte Forf. Adskillige: Grækenland f. Ex., især det *europæiske* Grækenland er et Bjergland i en ganske anden Betydning end det smilende Italia. Apenninerne ere ikkun at ansee for en Arm af de mægtige Alper, hvilken afgiver ligesom Italiens Rygrad, der bærer og befæster det skjønne Land, som fra denne dets højere Diametralbefæstning (om man saaledes kunde kalde den) nedstiger paa begge Sider, nordlig og sydlig til det moderlige Hav, deels paa vide og frugtbare Sletter, deels i milde, maleriske, næsten altid vegetations- og vandrige Bjergbølginger, som ikkun paa enkelte Strøg, og som helst i de calabresiske Bjerge, antage de egentlige Bjerglandes groteske og imponerende Charakter. Meget forskjellig herfra er de europæisk hellenske Landes Natur med deres mægtige Bierge og høje, nøgne, ofte til langt ud paa Foraaret sneedækte Fjelde, som, paa en ganske anden Maade end Apenninerne i Italien, spille en Hovedrolle i Landets hele Physiognomi. Intet Land i Europa, Alpelandene (især det tyske Schweitz) undtagne, er gjennemslunget af saa mange og høje Bjerge som det europæiske Grækenland. Desuagtet kan man heller ikke sige at dette Land i det Hele ligner Schweitz i Form og Physiognomie, tvertimod, de græske Bjerge træde i et ganske andet Forhold til hverandre iadbyrdes, til Sletterne og Naturen i det Hele, end det, som Phænomererne i Schweitz aarsage. Helvetien er et, over Vandfladen meget højt opløftet Land, hvis Overflade, (saa dybe end Dalene stundom synes) udgjør ikkun fortsatte Bjergbølginger, der opsætte, saa at sige, deres egen Udladning indtil dette Höilands, ligesom i een Klump forenede Bjergmasse taber sig uden for Landets egne Grændser, paa franske, tyske og italienske

Sletter, som ligge udstrakte trindt omkring dets Fod, og hvorhen det ogsaa sender sine mangfoldige Kilders og Strømmes overflødige og frugtbargjørende Vande. *Grækenlands høie Bierge derimod, endskiøndt indbyrdes forbundne ved enkelte lavere Biergarne, udlade sig stedse, paa det Bestemteste, paa vide Sletter, som ofte ikke ere meget opløftede over Vandets Overflade og udmærke sig ved en overordentlig Jævnhed, Egenskaber der give Lavlandet i Almindelighed en desto frapantere Modsætning imod Biergene, og som give i Særdeleshed de mindre udstrakte Dale f. Ex. Phe-neos- og Stymphalos-Sletterne i Peloponnes, Udseende af dybe Basins, der synes ligesom nedtrykte imellem de omgivende, ofte meget brat nedskydende Bierge. Denne isolerede Tilstand af de høje Bierge og dissers bestemte Udladning paa jævne Sletter er en af de hellenske Landes Hovedforskjelligheder baade fra Schweiz og fra Italien.* (Forfatteren oplyste denne Sag ved flere locale Forhold i græske Provindser, især i Thessalien, Phocis, Boeotien og Attica).

Ligesom nordligere, uden for Isthmen beliggende Provind-sers bestemte Afsondring fra hinanden ved Bjergböjningerne noksom udviser, at det gamle Grækenlands Adskillelse i mange isolerede Provindser, har en langt dybere og permanentere Grund end den man har villet søge i politiske Forhold og Stammernes Adskillelse ved Mundart, Hövdingsfærd o. s. v., saaledes forfalder ogsaa *Peloponnesen*, ved de Arme som de høje Arkadiske Biergmasser udsende, naturligen i de 6 store Provindser (*ἑπαρχίαι*): Kystlandet mod den korinthiske Bugt (Ægialea, siden Achæa), Argolis, Laconien, Messenien, Elis, og det høje Bjergland selv (Arcadien), den eneste hellenske Provinds; som med Rette kan sammenlignes med Schweiz, ved dens immer afvexlende Biergondolationer, dens, ved en høj Beliggenhed, tempererede Clima, dens herlige Skoves

og Græsganges vederqvægende Skygge og Grönhed, dens mangfoldige Kilder og Strömme, kort alt, hvad som udmærker et lykkeligt beliggende Hyrdeland, af Naturen bestemt til at fremelske af sit Skiöd de stillere Glæder og mangehaande elskelige Forhold, som hellenske Digttere ofte besang, som Sagnet om *Pans* Forkjærlighed for Arkadien, Hyrdeflöitens Opfindelse paa Bierget Lykæon og mangfoldige andre Myther antyde.

Men det övrige Grækenland ligner ingenlunde Arkadien, og denne Provindses Natur kan ikke afgive de Farver, med hvilke de hellenske Landes Physiognomie i Almindelighed bör fremstilles: Grækenland er i det Hele et *tört Land*; det har kun faa permanente Floder, i de europæiske Provindser ikkun tre, af hvilke de tvende udsendes fra Pindos's Biergrad (*Acheloos* mod Syden og *Peneus* mod Östen); den tredie, *Alpheos*, har sine Kilder paa et af Arkadiens sydøstlige Bierge paa Grændsen af Tegeas og Lakoniens Gebet. Med disse kan Ætoliens *Evenos* eller Lycormos ikke sammenlignes, heller ikke den phociske og boeotiske *Kefissos* som udspringer paa et phocisk Bierg som hörer til Oetaraden, i Nærheden af Lilæa, og udlader sig i Söen Kopaïs paa Boeotiens Lavland. De fleste Floder i Grækenland, ogsaa de permanente, antage Charakter af temporære Biergströmme (des torrents), idet de sædvanligen, om Foraaret, naar de höje Bierge nedsende de smeltede Sneemasser, pludselig opsvulme til en frygtelig Bræle og Styrke, freinvælte med Bulder lösrevne Klippestumper, bortskylle Broerne og anrette ofte store Ödelæggelser; men derimod om Sommeren, ved Kildernes Vandmangel og den sydlige Sols Indflydelse indknibes til smaa Strömme, blive uskiönne, ubetydelige, ja tabe sig endog ofte ganske i Sandet længe förend de naae Havet. Denne Flodernes Beskaffenhed er aldeles en Virkning af den ovenfor bemærkede Beskaffenhed af Landets Overflade; herfra ogsaa de hyppige Oversvømmelser som

Grækenland, baade i ældre og nyere Tider, har været hjemsøgt af Biørgenes Høihed og Brathed som nedsende Strømmene med Iil og Dalenes overordentlige Jævnhed, som uden kunstig Hiælp ikke hurtig nok lade afløbe de i Regntid eller Sneesmeltning brat nedskylende Vande, udsætte Grækenland, især Peloponnesen og Thessalien meer end noget andet europæisk Land for dette Onde. Derfra de hyppige Taler hos hellenske Forfattere om Oversvømmelser og om heroiske Arbejder foretagne af velgiørende Helte og Høvdinge, f. Ex. Herakles, til Vandenes Afledning og de betrængte Indvaaneres Tarv. Hvo kiender ikke Sagnene om den deucalionske Vandflod, som i den fjerneste Oltid overskyllede Thessaliens vide Sletter? Ældgamle Sagn, dybt rodfæstede i den hellenske Folketro, angive et lykkeligt Jordskiælv, hvorved Olympens Biergmasser adskiltes fra Ossa, og aabnede Peneus's og Thessaliens stagnerende Vande et Afløb til Havet igiennem den snevre Tempedal, som Aarsag i Thessaliens Beboelse. (Denne Afhandling, om de græske Landes Ejendommeligheder, hvoraf dette er et Udtog, agter Forfatteren ved et senere Arbejde at fortsætte).

Samme har ligeledes forelæst en Afhandling "*om den Koryciske Grotte paa Parnasset*" hvoraf Følgende er et Udtog:

Den Koryciske Grotte ("*τὸ ἀντρον τὸ Κωρύκιον*", ogsaa slethen "*τὸ Κωρύκιον*") under en af *Parnassets* øverste Bierghøider er det skiønneste *Nymphæon*, Forfatteren har seet i Grækenland, og da de Gamle, især græske Skribentere, saa ofte have omtalt denne mærkelige Localitet, da dens Naturbeskaffenhed er særegen og besynderlig, og da meget faa Reisende i nyere Tider have besøgt den, ikkun fem eller sex, saa har han troet, at en nøjagtig Beskrivelse af et Oienvidne om denne underlige Grotte vilde kunne interessere. Forfatteren har derfor uddraget det Vigtigste af hvad han i sin Dagbog og andre Papirer har bemærket og samlet angaaende denne Gien-